



רע"פ 4497/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 4497/20

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 25.05.2020 בתיק עפ"ג 032748-01-20 שניתן על ידי כבוד השופטים אברהם הימן, עודד מאור ויוסי טופף ובקשה לעיכוב ביצוע עונש מאסר

בשם המבקש: עו"ד יעקב שקלאר

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו (כב' השופטים א' הימן, ע' מאור, י' טופף) מיום 4.5.2020 בעפ"ג 32748-01-20, בגדרו נדחה ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בתל אביב - יפו (כב' השופט ש' אבינור) בת"פ 63304-11-17.

רקע והליכים קודמים

1. על פי עובדות כתב האישום, בחודשים יוני 2009 עד אפריל 2014, כלל המבקש, אשר פעל תחת הפירמה "א.א. שירותים", בדיווחיו לרשות המיסים, סכום מע"מ הנקוב ב-28 חשבוניות מס כוזבות על שם "תמיר מאיר ג'רבי",

עמוד 1



בסך מע"מ 952,514 ש"ח. זאת, בשעה שעוסק זה היה סגור ובפועל לא נעשתה עסקה בין העוסק המופיע על החשבוניות לבין המבקש. בנוסף, בחודשים אוקטובר 2010 עד אפריל 2014, הוציא המבקש 77 חשבוניות מס כוזבות של "א.א. שירותים" על שם הפירמה "הכי טובים בכשרויות", בסכום מס של 601,107 ש"ח. זאת, מבלי שבפועל בוצעו העסקאות נשוא החשבוניות על ידי המבקש, וזאת בתמורה לעמלה כספית. עוסק מורשה "הכי טובים בכשרויות" קיזז את החשבוניות הנ"ל כתשומות בדיווחיו לרשות המיסים והתחמק בכך מתשלום מס בסך 601,107 ש"ח. בשל כך, יוחסו למבקש 28 עבירות של ניכוי מס תשומות מבלי שיש לו לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: החוק), לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק, וכן 77 עבירות של פעולה במטרה שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו, לפי סעיף 117(ב1) לחוק.

המבקש הורשע, לאחר הודאתו, בביצוע העבירות שיוחסו לו בכתב האישום. במסגרת הטיעונים לעונש, הציג המבקש חוות דעת פסיכיאטרית לפיה הוא בעל יכולות קוגניטיביות נמוכות, סובל מדיכאון מג'ורי ועונש מאסר עלול לגרום להחמרה במצבו; מסמכים רפואיים לפיהם הוא סובל מהשמנת יתר, סכרת, דום נשימה, הפרעה בתפקודי כליה ופצאיאליס (שיתוק עצב הפנים בצד ימין) ומטופל באופן תרופתי; ומכתבי המלצה לפיהם הוא נעדר התחכום הדרוש לתכנון העבירות.

בגזר דינו, בית משפט השלום קבע כי במעשיו פגע המבקש במספר ערכים חברתיים, ובכללם ההגנה על הקופה הציבורית; שוויון הנשיאה בנטל המס; ומהימנות הדיווחים לרשויות המס. בית משפט השלום מצא כי מדיניות הענישה הנוהגת תומכת בהטלת עונש מאסר בפועל וכי מתחם העונש ההולם נע בין 12 לבין 36 חודשי מאסר בפועל. עוד התייחס בית המשפט לטענת המבקש בדבר היותו "איש קש" וקבע כי האישום השני בלבד כולל מעשים שנועדו על מנת שאדם אחר יתחמק מתשלום מס, לעומת האישום הראשון במסגרתו הנהנה מביצוע העבירות הוא עסקו של המבקש, וכי "אנשי קש" מהווים חוליה חיונית בביצוע עבירות מס ולכן אף אם ניתן לקבל את הטענה בדבר היות המבקש "איש קש", אין בכך כדי להביא להקלה עונשית.

בגזירת עונשו של המבקש, בית המשפט התחשב בעברו הפלילי וקבע כי אין לו משקל ממשי משמעותי בהרשעה אחת, ובכך שהמבקש לא פעל לתיקון תוצאות מעשיו. מנגד, התחשב בית המשפט בפגיעת עונש של מאסר בפועל במבקש; בהודאתו בעובדות כתב האישום; ובנסיבות חייו של המבקש הסובל ממצב רפואי מורכב, אך ציין כי אין אינדיקציה לכך שהמבקש פנה לטיפול פסיכולוגי או פסיכיאטרי למרות ההמלצה לעשות כן בחוות הדעת הפסיכיאטרית בעניינו. לפיכך, בית המשפט הטיל על המבקש עונש של 16 חודשי מאסר בפועל, 8 חודשי מאסר מותנה וקנס בסך 30,000 ש"ח.

2. ערעור שהגיש המבקש לבית המשפט המחוזי על גזר הדין נדחה. בית המשפט המחוזי עמד על כך שהעבירות שביצע המבקש הן במרום החומרה, בוצעו בשיטתיות לאורך תקופה ובמסגרתן גרע המבקש מקופת המדינה סך של למעלה ממיליון וחצי ש"ח, ועל כך שעבירות מס גוררות אחריהן לרוב עונש של מאסר בפועל וקנס בסכום משמעותי. בית המשפט קבע כי בגזר הדין נעשה איזון ראוי והולם בין השיקולים הרלוונטיים, הן בקביעת מתחם העונש ההולם הן בקביעת העונש, וכי אין בו סטייה ממדיניות הענישה הנוהגת או עיוות דין, ולכן לא מצא להתערב בקביעותיו של בית משפט השלום.

אשר לטענת המבקש לפיה שימש כ"איש קש" ונוצל על ידי אחרים, בית המשפט המחוזי אימץ את קביעת בית



משפט השלום כי באישום הראשון המבקש הפיק תועלת לעצמו בלבד, ואת אמירתו הערכית כי אין לראות בכך שאדם שימש כ"איש קש" כנסיבה מקלה. בית המשפט המחוזי הדגיש כי בית המשפט השלום לא התעלם מנסיבותיו האישיות של המבקש והביא בחשבון אף את חוות הדעת הפרטיות שהוגשו, ועמד על החומרה הנעוצה בכך שהמבקש לא תיקן את תוצאות מעשיו. לבסוף, בית המשפט המחוזי קבע כי מצבו הרפואי של המבקש לא נכנס בגדר המקרים החריגים המצדיקים סטייה ממתחם העונש ההולם משיקולים שאינם שיקולי שיקום, וכי לשירות בתי הסוהר היכולת לספק למבקש מענה רפואי.

המבקש הגיש בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, היא הבקשה שלפניי, ויחד עמה הגיש בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר.

נימוקי הבקשה

3. המבקש סבור כי יש מקום ליתן לו רשות ערעור משעולה בעניינו שאלה בעלת חשיבות משפטית, הנובעת מטעות של בית המשפט המחוזי, ומשיקולי צדק וחשש לעיוות דין. לשיטתו, טעה בית המשפט המחוזי משקבע כי מקובלת עליו אמירתו של בית משפט השלום לפיה אין בכך שאדם שימש כ"איש קש" משום נסיבה מקלה, וזאת בניגוד לפסיקה קודמת בבתי משפט מחוזיים; כליאתו תהווה עיוות דין ופגיעה קשה בתחושת הצדק, משהוא שימש כלי שרת בידי אחרים ומשייגרם לו נזק בלתי הפיך אם ייכנס למאסר, בשל מצבו הבריאותי החמור.

עיקרי טיעוני המבקש לגופו של עניין הינם כי השתמשו בו כ"איש קש" תוך ניצולו, וזאת כאשר הוא בעל רמת התפתחות נמוכה; חוות הדעת הפסיכיאטרית והרפואית הוגשו בהסכמה ובית המשפט השלום שגה בכך שפקפק בהן, משזה תפקידה של התביעה; בית משפט השלום שגה בקביעתו כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל, והיה עליו לקבוע כי המתחם מתחיל במספר חודשי מאסר אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות; שגה בית המשפט המחוזי משקבע כי העבירות שביצע הן במרום החומרה, זאת משהמבקש לא פעל במטרה להתחמק מתשלום מס או לסייע לאחר להתחמק מתשלום מס, שכן אין לו יכולת להבין כי מדובר במעשים פסולים. עוד טוען המבקש כי יש לסטות בעניינו ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, בשל מצבו הרפואי.

דין והכרעה

4. לאחר עיון בבקשה על נספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

אקדים ואומר כי חלקים רבים מבקשת רשות הערעור שלפניי הועתקו מהודעת הערעור אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי. הדבר מעיד על כך שמטרת הבקשה אינה אלא ניסיון ל"מקצה שיפורים", ומטרה מעין זו אינה מצדיקה, ככלל, היעדרות לבקשת רשות הערעור (רע"פ 2678/20 רחמים נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (27.4.2020)).

זאת ועוד, הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים בהם מתעוררת שאלה עקרונית בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, או במקרים חריגים, משיקולי צדק או בשל חשש



שנגרם למבקש עיוות דין מהותי (רע"פ 3695/20 חן נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (22.6.2020)). הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות המידה האמורות.

חרף ניסיונו של המבקש לשוות לבקשה אצטלה עקרונית, הרי שהיא ממוקדת בעניינו הפרטני ואינה מעוררת כל שאלה בעלת חשיבות משפטית. המחלוקת הפסיקתית הנטענת על ידי המבקש בדבר היותו של אדם "איש קש" מהווה נסיבה מקלה, אינה מתעוררת במקרה דנן, משלא הוכח כי המבקש שימש כ"איש קש". הנהנה מעבירות האישום הראשון היה המבקש בלבד (ראו גם עמ' 6 לגזר הדין), ואף מביצוע עבירות האישום השני גרף המבקש עמלה כספית, על אף שהיטיבו עם נהנה אחר. יתר על כן, טענה זו, כמו גם הטענה לפיה המבקש לא פעל במטרה להתחמק מתשלום מס או לסייע לאחר בכך, חותרות תחת יסודות הודאתו בעובדות כתב האישום במסגרת הסדר הטיעון, ואין לאפשר זאת.

5. לא נעלם מעיני מצבו הרפואי הסבוך של המבקש, וחזקה על רשויות שירות בתי הסוהר שידעו ליתן מענה רפואי הולם לבעיותיו הרפואיות. ככל שבעיותיו הרפואיות לא יקבלו מענה הולם, או שמצבו הבריאותי לא יאפשר המשך החזקתו במאסר, יוכל המבקש לפנות בבקשה מתאימה לפי סעיף 7 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001. עם זאת, לא מצאתי כי טענתו של המבקש בדבר הצורך לחרוג לקולה מהעונש שנגזר עליו בשל מצב רפואי זה מצדיקה מתן רשות ערעור, או כי מתקיימים, כטענתו, עיוות דין או פגיעה בתחושת הצדק. בית המשפט המחוזי קבע כי מצבו הרפואי של המבקש הוביל להקלה בעונשו בגדרי מתחם העונש ההולם ואין בו כדי להביא לחריגה ממנו (עמ' 6 לפסק דינו של בית המשפט המחוזי), וקביעתו מקובלת עליי.

בנסיבות אלה לא מצאתי מקום ליתן רשות ערעור, הבקשה נדחית, וממילא, נדחית גם הבקשה לעיכוב ביצוע. לפניכם משורת הדין, יתייצב המבקש לריצוי עונשו בימ"ר ניצן ביום 2.8.2020 עד השעה 09:00, כשברשותו תעודת זהות. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים 08-9787336, 08-9787377.

ניתנה היום, י"ג בתמוז התש"ף (5.7.2020).

ש ו פ ט